



w sprawie oceny programowej kierunku psychologia prowadzonego w Akademii Górnośląskiej im. Wojciecha Korfanteo w Katowicach na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, stosunki międzynarodowe, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku psychologia prowadzonego w Akademii Górnośląskiej im. Wojciecha Korfanteo w Katowicach na poziomie jednolitych studiów magisterskich stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Akademii Górnośląskiej im. Wojciecha Korfanteo w Katowicach nie w pełni umożliwia studentom kierunku psychologia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się,
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie,
 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry,
 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie,
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat, uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:



1. Niski stopień działalności naukowej Uczelni, w tym mała liczba publikacji, brak realizacji badań finansowanych ze źródeł wewnętrznych i zewnętrznych, brak umiędzynarodowiania wyników badań.

W okresie ostatnich 5 lat (od 2019), pracownicy opublikowali 22 artykuły, z czego tylko 5 w czasopiśmie wskazanych na liście Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 grudnia 2021 r. Uczelnia obecnie nie realizuje żadnego projektu badawczego, finansowanego tak ze źródeł wewnętrznych jak i zewnętrznych. Uczelnia nie opracowała regulaminu dotyczącego pozyskiwania funduszy przez pracowników na prowadzenie badań naukowych w ramach tzw. grantów wewnętrznych. Pracownicy naukowcy nie biorą także udziału w konferencjach zagranicznych organizowanych poza Uczelnią (Uczelnia nie wskazała abstraktów konferencyjnych na przestrzeni ostatnich 5 lat).

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego PKA, Uczelnia wyjaśniła, że „*aktywizuje działalność naukową pracowników udzielając szerokiego wsparcia m. in. poprzez działania zachęcające do udziału w konferencjach i przedsięwzięciach naukowych, a także umożliwia publikowanie wyników tych badań*”. Uczelnia nie ustosunkowała się do propozycji wprowadzenia regulaminu pozyskiwania grantów wewnętrznych. Uczelnia wykazała udział 2 pracowników naukowych Wydziału Psychologii w 5 konferencjach zagranicznych organizowanych poza Uczelnią w latach 2018-2022.

Po zapoznaniu się z odpowiedzią Uczelni, należy stwierdzić, że nieliczni pracownicy naukowcy biorą udział w zagranicznych konferencjach naukowych. Brak przejrzystych reguł odnośnie do zdobywania wewnętrznych funduszy na prowadzenie badań, brak szkoleń z zakresu przygotowywania wniosków grantowych, nie pozwala jednoznacznie stwierdzić, że Uczelnia wprowadziła skuteczne działania naprawcze i zwiększył liczbę publikacji. W związku z tym ocena stopnia spełnienia kryterium 1 pozostaje bez zmian.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Brak określenia w programie studiów celowo i w sposób uzasadniony skonkretyzowanych, specyficznych metod ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się, stosowanych systematycznie przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia. Weryfikację efektów uczenia się Uczelnia przeprowadza stosując kolokwia, prezentacje, referaty, dyskusje tematyczne i egzaminy. Wypowiedzi ustne, dyskusje czy praca grupowa są formą prowadzenia zajęć a nie metodą weryfikacji efektów uczenia się. Zdarza się także, że obecność uznana jest za metodę weryfikacji efektów uczenia się. W przypadku seminarium magisterskiego, uwaga dotyczy sformułowanych efektów F2. - *ocena zainteresowania problematyką seminarium...*, F3. - *ocena poziomu kultury osobistej i etycznych zachowań studenta*.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego PKA, Uczelnia wskazuje, że zarówno wypowiedzi ustne, dyskusje czy praca grupowa są formą prowadzenia zajęć jak i „*zdecydowanie mogą być podstawą do oceny efektów uczenia się jakimi są wiedza, umiejętności, kompetencje*.” Uczelnia”. W opinii Prezydium ocena/punktacja wypowiedzi ustnej z zakresu tematu czy ocena/punktacja dyskusji i precyzyjnie jej odniesienia do treści programowych, mogą być uznane za metodę weryfikacji efektów uczenia się. Uczelnia nie odniosła się do obecności



studenta na zajęciach jako metody weryfikacji efektów uczenia się. Odnosnie do sformułowanych efektów dla seminarium magisterskiego, Uczelnia wyjaśniła, że są to oceny częściowe i dalej „Zatem powyższe oceny częściowe odnoszą się do wielu efektów uczenia się, dlatego Uczelnia przyjęła założenie, że zostaną uwzględnione również w przypadku efektów uczenia się dotyczących wiedzy”. Powyższy zapis nie jest czytelny. Nie wiadomo o jakie oceny częściowe chodzi a ponadto efekty odnoszące się do seminarium powinny być weryfikowalne w kontekście konkretnych zajęć, czyli w tym przypadku seminarium magisterskiego. W związku z tym zarzut dotyczący kryterium 3 pozostaje bez zmian.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Struktura kwalifikacji kadry posiadającej dorobek naukowy w dyscyplinie psychologia nie zapewnia w pełni prawidłowej realizacji zajęć i osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, gdyż nieliczni nauczyciele akademicki posiadają dorobek naukowy i kompetencje do realizowania treści programowych na kierunku psychologia. Szczegółowe informacje zawiera załącznik do uchwały.

Uczelnia dokonała nieprawidłowej obsady zajęć na kierunku psychologia w zakresie dostosowania kompetencji nauczycieli akademickich do realizowanych treści programowych. Obsada zajęć dokonywana jest na podstawie analizy treści zajęć oraz dorobku naukowo-dydaktycznego i/lub praktycznego i ich wzajemnym dopasowaniu. Odnotowano jednak przypadki nieprawidłowości np. nauczyciele, którzy dopiero ukończyli studia psychologiczne realizują wysokospecjalistyczne zajęcia np. z *psychopatologii*, nauczyciele nieposiadający wykształcenia psychologicznego realizują wysokospecjalistyczne zajęcia z zakresu psychologii np. *neuropsychologia* czy realizowaniu bardzo zróżnicowanej grupy zajęć dydaktycznych, przy jednoczesnym braku dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego potwierdzającego kompetencje naukowe oraz praktyczne w tak rozległej grupie zajęć. Tego typu nieprawidłowości stwierdzono w odniesieniu do 7 nauczycieli akademickich.

W odpowiedzi na raport Uczelnia wskazała, w odniesieniu do poszczególnych nauczycieli wskazanych w wykazie zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa, argumenty świadczące o prawidłowej ich obsadzie. Wyjaśniła, że z uwagi na zachowanie odpowiedniej jakości kształcenia, nie zatrudnia osób zaraz po studiach, do prowadzenia zajęć specjalistycznych. Zlecenie prowadzenia zajęć w zakresie ćwiczeń z podstawowych zajęć wykładowcom z tytułem zawodowym magistra, nawet bez doświadczenia dydaktycznego i dorobku naukowego, dopiero rozpoczynających swoją karierę naukową, jest ogólnie przyjętą procedurą na uczelniach. Zamieściła też dane dotyczące wskazanych w raporcie 7 nauczycieli, które w jej ocenie świadczą o prawidłowej obsadzie zajęć. Ponowna analiza przedstawionych wyjaśnień pozwoliła na ich uznanie w odniesieniu do 2 nauczycieli (realizujących zajęcia z *kommunikacji społecznej* oraz *patologii społecznych*) w stosunku do pozostałych stanowisko nie uległo zmianie. Tym samym ocena stopnia spełnienia kryterium 4 pozostaje bez zmian.

Analiza odpowiedzi Uczelni na zastrzeżenia wskazane w raporcie zespołu oceniającego PKA, a odnoszące się do kryterium 4 nie pozwalają na pozytywną ocenę działań naprawczych, które zapobiegałyby wskazanym nieprawidłowościom. Tym samym zarzut odnoszący się do kryterium 4 należy podtrzymać.

W odniesieniu do kryterium 5:



1. Uczelnia nie podała informacji o sposobach przechowywania testów psychologicznych (ochrony), dysponowania nimi oraz wypożyczania (udostępniania). Stwierdzono, że dostępna w Uczelni infrastruktura i brak regulaminu wypożyczania testów nie zapewnia ich właściwego przechowywania (ochrony) i udostępniania.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego PKA Uczelnia wyjaśniła, że testy psychologiczne przechowywane są w szafce zamykanej na klucz, w zamykanym pokoju należącym do pracowników Katedry Psychologii. Pracownicy Ci mają upoważnienie do pobierania testów. Wprowadzone przez Uczelnię zabezpieczenie polega na możliwości zdeponowania klucza do pokoju z testami psychologicznymi w uczelnianym Dziale Administracyjno-Gospodarczym, który będzie prowadził ewidencję udostępnienia klucza.

Po zapoznaniu się z odpowiedzią Uczelni należy stwierdzić, że nie jest ona satysfakcjonująca, bowiem nadal nie wiadomo czy opracowano regulamin wypożyczania testów, czy studenci przygotowując prace magisterskie mogą samodzielnie wypożyczać testy i na jakich zasadach. W związku z tym zarzut jest aktualny.

2. Uczelnia załączyła plik z literaturą z zakresu psychologii i nauk pokrewnych, posiadaną przez bibliotekę Uczelni. Po jego analizie wskazano na potrzebę uzupełnienia o publikacje wydane po 2020 roku, szczególnie z zakresu prowadzonych specjalności, tj. *psychologii klinicznej, psychologii klinicznej dzieci i młodzieży oraz psychologii zarządzania*.

Uznano, że literatura jest mało aktualna (wydana głównie w latach 90-tych XX wieku i w pierwszej dekadzie XXI wieku), co w nauce psychologii ma istotne znaczenie dla osiągania założonych efektów uczenia się.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego PKA Uczelnia wyjaśniła, że studenci kierunku psychologia, oprócz dostępu do tradycyjnych zasobów bibliotecznych, mają również dostęp do zdalnych zasobów bibliotecznych, takich jak EBSCO, Biblioteka Nauki, Ibuk Libra, w ramach których mają dostęp do najnowszej literatury przedmiotu.

Po zapoznaniu się z odpowiedzią Uczelni należy stwierdzić, że zastrzeżenie dotyczyło braku aktualności księgozbioru w formie tradycyjnej drukowanej i mając na uwadze dynamiczny rozwój nauki, jaką jest psychologia wydaje się to kwestią konieczną i potrzebną, szczególnie dla osób studiujących w Uczelni. Uczelnia wskazuje, że ma zawarte porozumienia międzybiblioteczne z głównymi bibliotekami akademickimi w Katowicach, ale nie załączono stosownych porozumień (np. Biblioteka Akademicka CINIbA, Centrum Informacji Naukowej), a te które załączono nie mają wskazanej daty, do kiedy obowiązują (np. z Biblioteką Śląską (porozumienie z datą 17.02.2014 rok, nie wskazano daty do której obowiązuje porozumienie; z Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką im. J. Lompy w Katowicach (porozumienie z datą 21.04.2016 rok, nie wskazano daty do której obowiązuje porozumienie).

W związku z tym ocena stopnia spełnienia kryterium 5 pozostaje bez zmian.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Nieefektywne wdrożenie polityki jakości na kierunku implikujące nieskuteczne działania naprawcze oraz nieprawidłowości w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji.



Potwierdzeniem powyższej nieprawidłowości są błędy wskazane w odniesieniu do kryteriów 1, 3, 4 i 5, w związku z czym Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej podtrzymuje ocenę stopnia spełnienia kryterium 10 jako spełnione częściowo.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się podjęcie działań mających na celu zwiększenie aktywności publikacyjnej Uczelni, celem większego powiązania koncepcji i celów kształcenia z prowadzoną na Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie psychologia.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się korektę metod weryfikacji efektów uczenia się.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Zaleca się zapewnienie prawidłowej obsady zajęć na kierunku dostosowując kompetencje naukowe i doświadczenie praktyczne nauczycieli akademickich do realizowanych treści programowych na kierunku.
2. Zaleca się dostosowanie polityki kadrowej w taki sposób, aby pozwalała ona na prawidłową obsadę zajęć.
3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 5:

1. Zaleca się zapewnienie należytych warunków przechowywania i udostępniania testów psychologicznych.
2. Zaleca się uaktualnienie i powiększenie zasobów biblioteki. Analiza pliku z literaturą z zakresu psychologii i nauk pokrewnych posiadanych przez bibliotekę Uczelni wskazuje na potrzebę uzupełnienia o pozycje wydane po 2020 roku, szczególnie z zakresu prowadzonych specjalności, tj. *psychologii klinicznej, psychologii klinicznej dzieci i młodzieży oraz psychologii zarządzania*.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się uzupełnienie ankiety dotyczącej ewaluacji zajęć o pytania dotyczące przyjętych zasad oceniania studentów oraz o sposoby weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazanym w § 4.

§ 4



Uchwała nr 649/2023
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 27 lipca 2023 r.

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2 załącznika nr 3 do Statutu powtórne postępowanie oceniające kierunku psychologia na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2024/2025.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Akademii Górnośląskiej im. Wojciecha Korfanteo w Katowicach.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Tadeusz Stanisławski